

Interview Joost Vandecasteele – Otaku 2011-2012

Joost Vandecasteele is auteur, komiek, columnist maar ook theatermaker. De Belgische duizendpoot reist met zijn theatervoorstelling 'Otaku' door heel Nederland en België.

In de stand-up documentaire probeert Joost Vandecasteele een antwoord te bieden op de belangrijkste vraag ooit, namelijk 'ja, en?':

Waarom heb je gekozen voor de naam Otaku, en wat is de betekenis van dit woord?

Het woord Otaku zelf komt van het Japans en wordt gebruikt als eretitel. De beste vertaling is misschien nerd, maar dat woord klinkt als een belediging en daarom noemen ze elkaar onderling Otaku. Vaak zijn deze Otaku's teruggetrokken hikikomori jongens met een bepaalde obsessie voor bijvoorbeeld een bepaalde game, serie of stripboek.

Mijn obsessie, over de toekomst en hoe angstaanjagend die kan zijn, maakt van mij ook een soort Otaku.

Hoe ben je tot de invulling voor de voorstelling Otaku gekomen?

Origineel was Otaku als voorstelling in opdracht gemaakt voor het Kaaitheater in Brussel. In 2009 hadden zij een festival over het thema 'twintig jaar Berlijnse muur'. Ik heb toen gekozen om iets te maken over wat er in die twintig jaar is gebeurd en over wat er in de komende twintig jaar kan gebeuren. Dat was de grondlaag, normaal een eenmalige voorstelling maar het werd geselecteerd voor het Theaterfestival en een tournee volgde. De voorstelling veranderde enorm en werd ook persoonlijker. Omdat het nooit bedoeld is als comedy, voelt het ook anders en is daardoor moeilijker te vatten of zelfs te programmeren. Ook omdat het tussen cabaret, theater en lezing valt. Maar ik geloof ook dat mengvormen de toekomst zijn, ook om de huidige crisis in de Nederlandse cultuurwereld te weerstaan. Het is tijd voor iets anders en dit is mijn versie van dat andere. Maar niet de enige versie denkbaar.

In welk opzicht onderscheid jij je van andere cabaretiers?

Misschien door mijn achtergrond. Comedy is niet mijn comfortzone. Ik kom uit theater, schrijf nu boeken en columns en beschouw een podium als een vrijplaats voor ideeën, meningen en verzet. Niet als een plek voor entertainment. Daarom spreek ik in Otaku ook over de sociale positie van een komiek, hoe die wordt aanschouwd als onderdeel van de amusementsindustrie. Ik geloof ook heilig in het zich focussen op een niche. Door een massa te willen plezieren, verlies je aan kracht. Onderschat nooit de passie van een niche die zich werkelijk aangesproken voelt.

Wat kunnen bezoekers verwachten van Otaku?

Ik beschouw het zelf als een theatrale documentaire, waarbij feiten en fictie evenwaardig zijn om mijn punt te maken. Ik gebruik beelden via powerpoint, soms echte soms niet, omdat ik merk dat deze de illusie van een bewijs genereren. Ook lieg ik over een bepaalde studie, als ik op dat scherm de conclusie van die studie toon met onderaan de naam van een echte krant dan zal een publiek dit als waar beschouwen. Omdat we dit kennen via media, we worden gebombardeerd met feiten en fictie, maar de vorm maakt het geloofwaardig. Wat een publiek kan verwachten, is verwarring. Een toestand die ik zelf als heel waardevol beschouw, want vanuit verwarring kan alles herdacht worden. Humor kan ook helpen om die verwarring te creëren. Humor zorgt voor vervreemding, een goede grap is het vervormen van de werkelijkheid tot diezelfde werkelijkheid absurd wordt. Eigenlijk doe ik zo geloofwaardig mogelijk aan geschiedvervalsing. Ik weet dat Otaku geen vanzelfsprekende voorstelling is, omdat ik veel verwacht van een publiek. Voornamelijk omdat ik veel verwacht van een artiest.

Hoe zou je de voorstelling in één zin omschrijven?

Een heftige ervaring, los van een bestaande traditie.